

SZATMÁR VÁROSÁNAK ADMINISZTRÁCIÓJA 1886-BAN

ERDEI János

ABSTRACT: *In my research I would like to present the administration of the town of Satu Mare and the challenges the leaders of the town faced on a daily basis. The 1886 edition of the town regulation is used as a source, which describes in detail the operation of the town. Satu Mare was a young town, because it recently got the title of royal free city following a long feud. The leaders of the town had to tackle duties yet unknown to them and this document provides an insight to see if they handled the newly emerging problems effectively or not. Even today many of us think that it's fairly easy to govern a town and we are always dissatisfied with the work of our town governors. This research is not intended to defend them. Obviously, everyone could do their job better, but even I was amazed that 150 years ago how many things were taken into consideration by the mayor and council. I need to point out that this research only scratched the surface of a much larger and more complex issue but I hope I have raised the interest of the reader. Even though the research is mainly about administration, budgets and committees, it is quite surprising how little can change in 150 years.*

KEYWORDS: *Municipal administration, urban development, daily life*

Tanulmányomban szeretném röviden bemutatni Szatmárnémeti városának adminisztrációját és azokat a feladatokat, melyekkel a város vezetése mindennap szembesülnie kellett. Forrásként a város 1886-ban kiadott szabályrendeletét használtam, melyben nagyon részletesen van leírva a város működésének rendszere. Tudnunk kell, hogy Szatmárnémeti vezetése ebben a tekintetben meglehetősen tapasztalatlan volt, az 1870-es évekbeli közigazgatási reform következményeként. Ezért a város vezetősége egy számára ismeretlen feladattal kellett megküzdjön és ez a dokumentum pedig jó betekintést ad abba, hogy meglássuk sikerült-e felnőniük a feladathoz a város vezetőinek vagy se. Napjainkban is sokan úgy gondoljuk, hogy egy várost irányítani és vezetni nem is olyan nehéz és mindig elégedetlenkedünk városunk vezetőinek munkájával, de ez a forrás is azt mutatja, hogy közel 150 évvel ezelőtt is számos és sokrétű problémát kellett kezelnie a polgármesternek és a városi tanácsnak, ami ma sem lehet másként.

Szatmárnémeti a közigazgatási reform után született első szabályrendelete, mint szabad királyi város, 1870-ből származik, melyben a XLII. Törvénycikk alapján kijelenti, hogy a város feladata gyakorolni az önkormányzatot, közvetíteni az állami közigazgatást, a közérdekű és országos ügyek megvitatása és megoldása. Ezt támasztja alá a város szabályrendeletének 2. § mely kimondja, hogy „Önkormányzati jogánál fogva saját belügyeiben önállóan intézkedik, határoz és szabályrendeleteket alkot, határozatait és szabályrendeleteit saját közegei által hajtja végre. (...) saját területén illetékeket, helypénzeket, vámokat szedhet s az állam által igénybe nem vett új adókat hozhat be. Ezen jog gyakorlása azonban a kormány engedélye szükséges. Tisztviselőit maga választja, az önkormányzat és közigazgatás költségeit megállapítja, s a fedezetről gondoskodik.”¹

A város másik fontos kötelessége az, hogy megszavazza, és lehetőleg ne lépje túl saját költségvetését. A város saját magának kell megteremtenie a fennállásához szükséges forrásokat és csak nagyon egyedi esetben folyamodhat pótdadó kivetésére. A városi tanácsnak jogában áll a neki nem megfelelő kormányhatározatok ellen fellebbezni, ha az a helyi törvényekkel nincs összhangban. Ezt a kormány köteles megvizsgálni, és ha jogosnak ítéli meg a fellebbezést, akkor felmentheti a várost az adott törvények alól. A város által kivetett törvények és adók kötelezőek mindenkire, akik Szatmárnémetiben illetve Szatmárhegy területén tartózkodnak. A 10. § kimondja, hogy a város kötelezettségeit és jogait a következő személyek és hatóságok hozzák meg és felügyelik: a törvényhatósági közgyűlés, a közigazgatásügyi bizottság, a tanács, az árvaszék, a polgármester, és a rendőrkapitány.

A törvényhatósági bizottság tagjai két részből állnak. A tagok fele a város legtöbb adót fizető polgáraiból állt, míg a másik fele a város szavazásra jogosult polgárai közül lett megszavazva. Az 1880-as népszámlálás adatai szerint a városnak 19.708 lakosa volt, ezért a törvényhatósági bizottság 78 tagú, amiből 39 a legtöbb adót fizető polgár volt. A választott tagokat pedig a város négy választási kerületéből választották meg. A 78 tagon kívül még szavazattal rendelkezett a polgármester, rendőrfőkapitány, főjegyző és jegyzők, tanácsosok, árvaszéki ülnök, tiszti ügyész, főorvos, mérnök, főszámvevő, és a levéltárnok. A törvényhatósági gyűlés elnöke a főispán, ha nem tud jelen lenni, akkor pedig a polgármester vezeti a gyűlést. A törvényhatóság jogkörébe tartozik az összes közjogi ügy, a kormányrendeletek tudomásul vétele, kihirdetése és azok betartása. Ugyancsak ez a bizottság végezte az építkezések közművesítések okozta kisajátításokat is, illetve a város költségvetésének a felügyelése és megszavazása. A törvényhatósági bizottság felügyeli a különböző önálló jogkörrel felruházott bizottságokat, ugyancsak a bizottság felügyeli az iskolákat, illetve a különböző városi beszerzéseket, illetve egyéb adminisztratív feladatok felügyelete. A törvényhatósági közgyűléseket a hónap első hétfőjén tartották meg, délután 3 órától, de bármikor lehetett rendkívüli közgyűléseket összehívni. A gyűlésen tárgyalandó problémákat a következőképpen határozták meg: közjogi ügyek és kormányrendeletek, költségvetési kérdések, választások, a közgyűlés által kiküldött bizottságok jelentései, magán kérvények. A közgyűlést minden alkalommal az elnök nyitja meg és vezeti. A napirendben elfogadott indítványok azonnal tárgyalhatóak, a közgyűlés tanácskozási nyelve a magyar volt. A felszólalót tilos volt

¹ *Szatmár-Németi Szabad Királyi Város Törvényhatóságának szervezeti szabályrendelete.* Szatmárnémeti, Szabadsajtó Könyvnyomda, 1886. 3.

beszéde közbe megzavarni bekiabálással vagy más módon, első alkalommal az elnök névleges megszólítással rója meg a zavaró személyeket, azonban ha ezek tovább akadályozzák a felszólalást, akkor az elnöknek jogában áll kivezettetni a rendetlenkedőt. Ha az elnök valamilyen oknál fogva nem tudja a rendet fenntartani, akkor félbeszakíthatja az ülést, de ha ez sem hoz eredményt, akkor aznapra fel is függesztheti az ülést, ami másnap onnan kell, folytatódjon, ahol félbeszakadt. A szavazás általában közfelkiáltással történt, ha nem lehetett a közfelkiáltás által meghatározni a szavazás eredményét, vagy ha legalább 10 személy kérvényezi, akkor a tagok felállva vagy ülve maradva szavaznak. Névszerinti szavazásnál, ha egyenlőség van, az elnök dönti el, hogy melyik oldal nyeri a szavazást. Titkos szavazás személyi kérdések eldöntésére, fegyelmi eljárásoknál, illetve választásokkor szavazati lapokkal történtek. A szavazásra bocsájtott kérdést mindig úgy kellett megfogalmazni, hogy arra igennel vagy nemmel lehessen szavazni². A bizottsági ülésen azok a tagok nem vehetnek részt, akik valamilyen módon érdekelték a bizottság által tárgyalt témában. A közgyűlés határozatait a polgármester, a tanács, rendőrkapitány, az iskolaszék vagy valamelyik állandó vagy szakbizottság hajtja végre. A közgyűlés köteles különböző szakosztályokat felállítani, melyek ellenőrzik a szabályok betartását.

A szakosztályok feladata a törvényhatósági bizottság által hozott törvények betartatása, illetve új rendeletek tervezetének benyújtása. A szakosztályok munkájában azok vehetnek részt, akik tagjai a törvényhatósági bizottságnak. Egy személy egyszerre több, szakosztályban is tevékenykedhet. A háztartási és gazdasági szakosztály elnöke a polgármester, ez a szakosztály felel azért, hogy a város önfenntartó lehessen, költségvetése pozitív mérlegű legyen, illetve foglalkozik minden olyan gazdasági problémával, melyet a közgyűlés rendel ki neki, ezekben pedig véleményezési kötelezettségük van. A politikai és jogi szakosztály feladata segíteni a városi ügyész munkáját, különösen azokban a perekben melyben a város érintett (nem számít, hogy felperesként vagy alperesként), ennek a szakosztálynak a közigazgatási tanácsos a vezetője. A főkapitány vezeti a rendezési szakosztályt, melynek az a feladata, hogy tanácsaival a város szépítését, rendezettségét illetve élhetőségét segítse. A közművelődési szakosztály elnöke a főjegyző, ők tanácsaikkal a közoktatás és a közművelődés ügyében segítik a város munkáját. A szakosztályok mellett működtek különböző szakbizottságok is. Ide tartozott a választmányi bizottság, mely a parlamenti és a helyhatósági választásokat szervezte meg és felügyelte ezek törvényes lebonyolítását. Ugyancsak ide tartozott az igazoló választmány, a bíráló választmány, illetve a statisztikai bizottság, mely a polgármesteri hivatal által kért kimutatásokat és statisztikai adatokat állította össze. Meg kell említenünk a színügyi bizottságot is, mely a városi színház működését felügyelte és vezette. Az építkezési bizottság vezetője ugyancsak a polgármester volt, ez a bizottság tárgyalta a fontosabb városi építkezéseinek terveit, illetve költségvetését, felügyelték az építkezések lebonyolítását. A közösségi iskolaszék foglalkozik a város oktatásával, ennek a bizottságnak az elnökét a törvényhatósági bizottságból választják, ezenkívül öt személyt a város lakosai közül akik „az oktatási ügyhöz értő, de mindenestre írni, olvasni tudó egyénekből kell, álljon, kiket a törvényhatóság testülete választ ki”³, rajtuk kívül tagságot nyert az összes felekezeti lelkész, illetve a tanító testület elnöke és a pedagógus. Az

² *I.m.* 14.

³ *I.m.* 25.

egészségügyi bizottság a város köztisztaságáért és közegészségügyéért felel, elnöke a városi főorvos, veszélyes járványok esetén lehetősége van karantént és más megszorító intézkedéseket bevezetni, illetve a járvány megszűnéséig felügyelni az óvintézkedések betartását. Az árvíz bizottság elnöke a városi mérnök, az ő feladatuk terveket készíteni természeti csapások kezelésére, ellenőrizni az árvízvédelmi gátak állapotát, illetve árvíz esetén gyorsan és szakszerűen irányítani a mentést és a védekezést. Egy érdekesebb bizottság, amit a város hozott létre az a prostitúció ügyi bizottság, a bizottság elnökét a törvényhatósági bizottság tagjaiból választották, tagja volt még a rendőrkapitány, a tiszti főorvos és a kerületi orvos, illetve még három választott bizottsági tag. A bizottság feladatainak a leírása a következőképpen volt megfogalmazva: „Tisztét és hivatását képezi a prostitúció ügyet érdeklő rendszabályok által hozzáutalt hivatalos eljárásban általában közreműködni, továbbá a prostitúciós ügyekben kellő ellenőrzést gyakorolni, a visszaéléseket büntetni, vagy szükséges intézkedések iránt a rendőrségnek utasítást adni.”⁴ A szegényügyi bizottság a városi szegényalapot kezeli emellett, pedig javaslatokat tesz a város vezetésének, hogy miként segítheti hatékonyan a város szegényeit. Emellett még működött marhavész bizottság, rendező bizottság, nyugdíj bizottság, a közkórházi bizottság, illetve a népnevelési bizottság is.

A város vezetésének egy másik nagyon fontos eleme a tanács. A törvényhatósági rendelet szerint: „A tanács mindazon ügyekben, melyek a közgyűlésnek, közigazgatási bizottságnak, polgármesternek, rendőrkapitánynak vagy az árvaszéknek nem tartozik hatáskörébe, akkor abban az esetben minden ilyen a város területére nézve elsőfokú közigazgatási hatóságként lép fel.”⁵ Ez azt jelenti, hogy a mindennapi teendők nagy részét a tanács intézi és felügyeli. Íme, néhány fontosabb feladatkör, amit a szabályrendelet meghatároz: a költségvetés és zárszámadás évenkénti elkészítése és ennek betérjesztése a közgyűlés elé. A városi építkezések felügyelése, a városháza számára beszerzések, javaslatokat tehet új hivatalok felállítására, vagy meglévők megszüntetésére. Miniszteri rendeletek kihirdetése, a költségvetés felelősségteljes végrehajtása, a városi pénztár és adóbehajtás felügyelése és rendszeres ellenőrzése. Ugyancsak a tanács intézkedik a katonai elszállásolásokról és beszerzésekről is. Elrendelheti a karhatalom alkalmazását egyes esetekben, illetve a város területén lévő egyleteket felügyeli, illetve még sok egyéb hasonló adminisztratív ügy végrehajtását végzi a tanács. A tanácsüléseket a polgármester vezeti le, a gyűlések nyilvánosak, melyek általában hetente kétszer kerülnek megtartásra. A polgármester indítványozására, vagy legalább három tanácsos kérvényezhet bármikor rendkívüli ülést. A tanács minden esetben köteles a város érdekeit szem előtt tartani döntéshozatalaiban. Természetesen a tanács alá is tartoznak, különböző ügyosztályok, melyek segítették a tanács munkáját és hatékonyságát. Ilyen volt a gazdasági és pénzügyi osztály munkaköri leírásuk így hangzott: „A közigazgatási és a városi gazdasági ügyek, téglagyár, igavonó állatok, takarmány, gazdasági statisztika készítése, legeltetés, országos és vicinális utak karbantartása. Csatornázás, városi építkezések, járdák építése és fenntartása, betegápolási és eltartási ügyek. Mindennemű községi ügyek és erdészeti ügyek. Továbbá a városi költségvetés, zárszámadások, házi és alapítványi pénztár kezelése. A várost érintő számadások, adományozások, nyugdíjazások, illetve a városi pénztárak vizsgálata. Haszonberek, városi jövedelmek kezelése, il-

⁴ *I.m.* 27.

⁵ *I.m.* 31.

letve a város adósságainak törlesztése.”⁶ A közigazgatási és adóügyi osztály a miniszteri rendeletek illetve más közigazgatási ügyek felügyeletéből áll. Ők vezették a városi levéltárat, illetve foglalkoztak a városhoz beérkező kérelmekkel, felügyelték az adóbehajtást, illetve ők állapították meg a helyi adók mértékét is. A közművelődési és közrendészeti ügyosztály felel a városban működő iskolákért, a városi színházért, a város szegényeiért. Ez a hivatal adja ki az építési engedélyeket, körözéseket, illetve felel a közrendért és a kereskedelmi ügyekért. Meg kell még említeni a jogügyi osztályt, ami a város peres ügyeivel foglalkozik, illetve az árvaszéket is.

A város vezető személyei is bemutatásra kerülnek, mivel ők voltak azok, akik, vezették és felügyelték a különböző hivatalokat.

A polgármester a város első embere, a városi törvényhatóság első tisztviselője, ezért kötelessége, hogy figyelemmel kíséresse a város életének minden mozzanatát, minden határozatában és döntésében a város érdekeit kell előtérbe helyeznie. A polgármester pozíciója révén rengeteg kötelezettségnek kellett, hogy eleget tegyen. Ő az elnöke a tanácsnak, a központi bizottságnak, a statisztikai bizottságnak, ha a főispán nem elérhető, akkor ő az elnöke a törvényhatósági közgyűlésnek, a közigazgatási bizottságnak és a bírálói választmánynak is. A közigazgatási bizottságnak is állandó tagja, illetve részt kell vegyen a törvényhatósági ügyek tárgyalásában is. A polgármester részt vehet bármely állandó vagy különleges bizottsági ülésen. Ő kell átvegye a kormányrendeleteket és ha szerinte valamelyik törvényről úgy gondolja, hogy összeférhetetlenek a helyi törvényekkel, akkor ő az aki fellebbezéssel fordul a főispánhoz. A városi pénztárnak a főfelügyelője ezért folyamatosan ellenőrzi a város költségvetését és köteles minden a város által kiadott utalványt és kötelezvényt aláírnia. A polgármesternek kötelessége évente jelentést tennie a főispánnak, illetve a közgyűlésnek, ezen kívül pedig minden hónapban beszámol az állandó gyűlésen munkájáról és a város állapotáról. Minden évben köteles legalább egyszer vizsgálatot tartani a közigazgatás minden ágában, de főleg azokban, melyek fedezik a város éves költségvetését, emellett pedig a törvényhatóság alá tartozó pénztárakat negyedévente ellenőrizni köteles. A polgármester veszi fel és bocsátja el a városi szolgálakat, a napszámosokat, ő a városi pecsét őrzője. A polgármester ugyanakkor felelősségre vonható abban az esetben, ha nem végzi el a teendőit, vagy hanyagságot követ el. A 132. § 29. paragrafusa pedig kimondja „Egyes tisztviselők kötelességmulasztásáért is a polgármester felelős, ha a mulasztás tudomására jutott, de ő nem és a felelősségre vonás iránt azonnal nem intézkedett.”⁷

A város másik fontos személye a rendőrkapitány, aki felelős azért, hogy a városban mindenki betartsa a törvényes rendet és ő biztosítja a köz és magánvagyon védelmét is. A rendőrkapitány vagy főkapitány veszi számba a városba érkezőket és az onnan távozókat, köteles vizsgálni minden bejelentést, ami a rendőrségre érkezik. Ellenőrzi a kereskedőket, a kocsmákat és a zálogházakat, illetve ő ellenőrzi azt, hogy a kereskedők által használt mérőeszközök nem e hamisak. Ugyancsak ő felügyeli a városi közutak, hidak és csatornák állapotát, a tűzvédelmi előírások betartását, illetve a kóbor állatok begyűjtését is. A rendőrség a közgyűlés a tanács, illetve a polgármester végrehajtó közege ezért ennek engedelmeskedik, ezáltal a város érdekében jár el. A rendőrség 1886-ban a következő személyzetből állt: főkapitány, egy kapitány (ő a főkapitány helyettese),

⁶ *I.m.* 38.

⁷ *I.m.* 44.

három alkapitány, két fogalmazó, két gyalogos és egy lovas rendőrtiszt, öt írnok, egy őrmester, három lovas rendőr és 40 gyalogos közrendőr.

A következő fontos titulus a tanácsosoké volt, ők azok a szakemberek voltak, akik a város mindennapi életét szervezték meg és azon dolgoztak, hogy segítség a polgármester munkáját. A gazdasági tanácsos feladata a város ingó és ingatlan vagyonainak kezelése, a város költségvetésének elkészítése és annak betartása. Ő felelős a város számára szükséges eszközök beszerzésére, a meghatározott költségvetést nem meghaladva, a városi javadalmak és vállalatok felügyelete és menedzselése. A város által meghirdetett munkák szerződéseinek megkötése, illetve a városi árverések megszervezése. A város birtokainak és határainak ép-ségben tartása és értékesítése (ez általában a város tulajdonában levő gazdasági területek bérbeadását jelentette). Minden évben köteles egyszer felmérni a város összes ingatlanját, illetve háromévente köteles leltárba vennie a város összes tulajdonát. Neki tartozik jelenteni a városgazda illetve a közigazgatási tanácsosok, akik az ő munkáját segítik.

A főjegyző szerkeszti a közgyűlésnek, közigazgatási bizottságoknak, az igazoló és bíráló választmányoknak, az árvaszéknek illetve a másodfokú bíróságnak a jegyzőkönyveit. Az itt elfogadott határozatokat, felterjesztéseket, átiratokat és okmányokat szerkeszti és felterjeszti a közgyűléshez szavazásra. A polgármester akadályoztatása esetén ő helyettesíti. Ugyancsak ő a polgármesteri iroda főnöke, ezért ő felel az irodai rendért, felügyeli a kiadó hivatalt, illetve a kiadói könyveket és a különböző jegyzőkönyvek megfelelő vezetését. Ő a városi levéltár vezetője, illetve kezeli a jegyzői hivatal pecsétjét. Mint már korábban említettem ő felel a polgármesteri hivatal adminisztrációjáért, ezenkívül neki felel a tanácsjegyző és a két aljegyző is.

A tisztii ügyész a tanács vagy a polgármester utasítása szerint köteles megfogalmaznia a város által kötendő szerződéseket, illetve más jogi iratok elkészítése is rá hárul. A város peres ügyeiben ő képviseli a polgármesteri hivatalt, az ügymenetekről pedig köteles jelentést tennie, ezenkívül pedig ő ellenőrzi, hogy a város által hozott határozatok ne legyenek törvénysértőek, és ha valamely tervezetben összeegyeztethetlenséget fedez fel, módosító javaslattal kell a közgyűléshez forduljon.

A városi mérnök is kiterjedt munkakörrel rendelkezik, ő végzi a városban a földmérői munkát, ő ellenőrzi, a városi építkezéseket legyen az magánjellegű vagy a város által fizetett. Ő felelős azért, hogy ne használjanak fel az építkezéseknél rossz minőségű anyagot, ellenőrzi az utak, járdák és gátak minőségét és jelzi, ha ezek javításra szorulnak. Ellenőrzi, hogy a kiadott terveknek megfelelően folynak az építkezések ügyel a városkép egységére és betartatja az építési szabályokat, felügyeli a város tulajdonába levő épületeket és ellenőrzi azok állapotát, és ha szükségét látja, kérvényezi az épületek állagmegóvását, melyet ő irányít. A mérnök alá tartozik a segédmérnök, illetve a város alkalmazásában levő közmunkások.

A főorvos felel a város közegészségügyéért és felügyeli a városban működő kórházakat és orvosokat illetve ő intézkedik a fellépő járványok esetén is (karantént vezethet be). Kötelessége a város szegényeinek ingyenes kezelésére, felügyeli a himlőoltások beadatását, ellenőrzi, hogy a városban működő gyárakban ne legyenek a munkások veszélyeztetve, ellenőrzi a törvényhatóság területén dolgozó összes orvost, gyógyszerészt és szülésznőt, illetve gondoskodik arról, hogy a város

területén dolgozó örömlányok időszakosan megvizsgáltassanak, s ha nemi bajt fedeznek fel náluk, akkor sürgősen kezelés alá kerüljenek. A főorvos alá tartoznak a kerületi orvosok, az állatorvosok, a szülésznők és a szatmárhegyi halottkém, illetve a kórházi orvosi és ápolói személyzet is.

Legvégül de nem utolsósorban beszélünk kell a főszámvevőről, aki felügyeli a községi számvevőszéket, illetve az adóhivatalt. Feladata ellenőrizni a polgármesteri hivatal összes pénztárának a kezelését, ő állítja össze a város költségvetését és ügyel arra, hogy ez ne legyen túllépve. Ő az, aki felel a befizetendő adó kiszámításáért, illetve annak a behajtásáért.

Erdei János
Muzeul Județean Satu Mare
Satu Mare, RO
kavicsapapszolgaja@yahoo.com

Melléklet

Szatmárnémeti város tisztviselőinek és személyzetének évi illetményei, 1886⁸

Személyek száma	Betöltött hivatal	Éves fizetés (forintban)
1	Polgármester	1600
1	Főkapitány	1200
1	Főjegyző	1000
1	Árvaszéki ülnök	1000
2	Tanácsos	2000
1	Tanácsjegyző	800
1	Első aljegyző	600
1	Második aljegyző	600
1	Tisztügyész	1000
1	Mérnök	1000
1	Főorvos	600
1	Rendőrkapitány	900
2	Kerületi orvos	800
1	Kórházi igazgató főorvos	200
1	Kórházi rendelő orvos	600
1	Főszámvevő	1200
1	Pénztárnok	1000
1	Pénztári ellenőr	900
1	Közgyám	900
1	Levéltárnok	800
	<i>Segéd és kezelő személyzet</i>	
1	Erdész lótartással	1000
1	Segéderdész	600
1	Első alkapitány	800
1	Második alkapitány	700
1	Harmadik alkapitány	700
1	Számvizsgáló	900
2	Rendőrfogalmazó	1200
2	Első osztályú számtiszt	1400
3	Másod osztályú számtiszt	1800
2	Harmad osztályú számtiszt	1000
1	Pénztártiszt	600
2	Rendőrgyalogtiszt	1200

⁸ I.m. 97.

1	Lovas rendőrtiszt	800
1	Állatorvos	250
1	Mérnöksegéd	500
1	Mértékhitelítő	500
1	Városgazda	500
1	Iktató	600
1	Kiadó	500
1	Kórházi gondnok	500
1	Hason szervi kórházi gondnok	216
3	Első osztályú írnok	1500
3	Második osztályú írnok	1200
2	Első osztályú adóvégrehajtó	1000
3	Második osztályú adóvégrehajtó	1200
1	Közigazgatási végrehajtó	100
1	Halottkém a Szatmárhegyen	60
1	Városi szülésznő	150
1	Szülésznő Szatmárhegyen	80
	<i>Ideiglenesen alkalmazott személyek</i>	
1	Joggyakornok	500
5	Napi díjas írnok	1825
	<i>Szerződött személyzet</i>	
1	Órás	120
1	Színházi felügyelő	150
1	Kútmester	200
1	Kéményseprő	100
1	Első osztályú adófelbecsülő	240
4	Másod osztályú adófelbecsülő	864
4	Harmad osztályú adófelbecsülő	720
1	Gyepmester	200
5	Csatornaőr	65
	<i>Szolga személyzet</i>	
4	Első osztályú erdőőr	880
9	Második osztályú erdőőr	1620
1	Őrmester	240
3	Lovas rendőr	1050
5	Első osztályú gyalogrendőr	1000
35	Másod osztályú gyalogrendőr	6300
5	Kézbesítő	900

Szatmár városának adminisztrációja 1886-ban

1	Tűzoltó egyleti szolga	240
3	Első osztályú hivatalszolga	540
1	Mértékhitelítő szolga	240
1	Toronyőr	120
2	Városi kocsis	456
1	Tűzoltó kocsis	220
1	Hivatali szolga egész évre	168
1	Hivatali szolga fél évre	84
6	Útőr	1080
10	Utcatakarító	1800
1	Béres egész évre	180
2	Béres fél évre	180
1	Sokszorosítógép szolga	200
		Összesen: 62812